

— Ha, gij ellendige leugenaar! siste de kapitein. Is dat verdachtmaken of niet? Heb ik gezegd, dat ge die man moest vermoorden?

— Voluit gezegd, neen! Maar wat betekenen al die uitdrukkingen daar straks, van «is hij nog niet dood?» en «'t duurt lang» en «als de Fransen komen is zo iemand een last?» Wil dat niet beduiden: maak hem van kant? Denkt ge, dat we zulke uilen zijn, om dat niet te begrijpen?

— De derde beschuldiging! Hebt ge nog iets?

— Ja, 'k heb nog iets! Ik zal waken voor mijn veiligheid. Bij de eerste de beste aanslag kan ik ook gekwetst worden, Brandijzer, Tode, Simon, Ira, Stan ook, 't is gelijk wie. Niemand kan voorzien wat er dan gebeurt. En zie, we zijn dan niet geschikt meer voor de bende. Weg dus er mee! Dood, vermoord als een nutteloos dier! Dat is dan ons loon voor hetgeen wij deden. Ja, zo we dodelijk getroffen zijn, mag ons de tijd niet gegund worden natuurlijk te sterven.

De hoofdman zag rood van toorn.

Hij zocht naar woorden om uit te vallen; 't schuim kwam op zijn lippen. Hij stampte met de voeten. En eindelijk brak hij los:

— Lafaard, verrader, kom af, gij of ik, een van ons beiden moet weg! Wij zullen vechten om het meesterschap.

— Om het meesterschap vecht ik niet, hernam Reepmaker, zijn mes trekkend, maar raak mij niet aan; ik zal me niet laten vermoorden als Pier en Triene.

De Poeldenier kwam haastig tussen.

— Kalm, kalm, zei hij, de mannen, die woedend tegenover elkaar stonden, scheidende. Zo gaat de bende te niet.

— Hij of ik moet er aan! tierde de kapitein.

Nu sprong gans de bende op.

— Geen dwaasheid!

— Niet vechten!

— Vrede, vrede!

Zo klonk het in 't ronde.

— Welnu! kreet De Lichte; daar is Reepmaker. Ik beschuldig hem van scheurmakerij, van opstand. Ik geef hem over aan u. Mijn mannen zullen mij en hem oordelen.

— Daar ben ik geheel gerust op, antwoordde Reepmaker.

Jan De Lichte bemerkte, dat zijn handlangers de woorden van Reepmaker in 't gans niet kwalijk opnamen, dat velen het zelfs volkomen eens waren met de aanklager.

En onmiddellijk nam de roverkapitein een andere houding aan.

— Ben ik niet meer goed voor hoofdman, zeg het mij dan! riep hij.

— Leve de kapitein! antwoordden de mannen.

— Moet ik weg? vroeg Reepmaker op zijn beurt.

— Neen, neen, verzoening! klonk het nu.

— Mannen, hernam de aanvoerder, 't kan zijn dat ik niet altijd goed begrepen werd. Ik zweer u echter, dat ik steeds het heil der bende beoogde, onze voorspoed en onze veiligheid.

Ik had reden om Pier en Trien te doden, maar 't is mij niet immer mogelijk mijn daden te verantwoorden. Er zijn tijdstippen geweest, waarop het scheen, alsof ons aller zaak geheel dreigde te mislukken. In plaats van u vrees aan te jagen, spande ik alle krachten in om ons boven water te houden, wat dan ook gelukte; 'k erken het, 'k moest soms harde maatregelen nemen. Maar zeg mij, blijf ik achter als 't gevaar dreigt?

— Neen, neen! riep men geestdriftig.

— Heb ik u ooit voor eigen voordeel uitgebaat?

— Nooit!

— Een duit van onze buit achtergehouden?

— Nimmer!

— Welnu, laten wij het toneel van deze avond vergeten. Ik moet van nacht naar Oudenaarde voor een groot plan. Rond elf uur vertrek ik. Thans moet ik naar mijn hut om over de zaak van die Brusselaar, waarmede mijn reis in verband staat, goed na te denken. Ik kom toch nog afscheid van u nemen.

— Leve de kapitein! klonk het hem achterna, toen hij de hut verliet.

— Wacht maar, Reepmaker, ik zal u leren mij zo toe te spreken! zei De Lichte bij zich zelve.

— Hij zal zich wel wachten nog oude of verwonde gezellen uit de weg te ruimen, mompelde Reepmaker.

En menige aanmoedigende blik van zijn makkers getuigde dat men 't goedkeurde, wat hij de overste toegesnauwd had.

— Reepmaker, riep Michiel op flauwe toon.

De rover hurkte zich bij het leger van de kranke.

— Brave Reepmaker! gekte Jan de Zot. Als ons stieltje niet meer draait, trekt hij nonnenkieren aan om in de hospitalen te gaan dienen. Als tenminste de beul hem zelf niet eerst verzorgt.

— Dank, dank... mompelde de lijder, de hand van de bandiet grijpende. Ge hebt mij goed verdedigd. Ik las het in de ogen van de kapitein, dat ik sterven moest. Door uw tussenkomst bleef ik gespaard. Maar 't zal toch niet lang meer duren. Ik mag de nacht niet meer halen. 'k Was niet meer bestand tegen 't ruwe leven buiten, nadat ik het zovele jaren ontwend was.

— Ja, ge slaapt beter in het zachte dons te Gent! spotte de Zot. Maar bij mijn bult, de trots van mijn leven, als men een streepje op zijn kerfstok heeft, volgt alras het tweede. Of, zoals mijn grootmoeder zegde, als er een koe door het hek is, komen de andere.

— Wel moogt ge zo spreken, hernam Michiel, deze woorden ernstig opnemende.

Hij lag enige ogenblikken stil en vervolgde dan:

— Ik was de oudste van drie kinderen.

— Ha, een vertelling! grijnsde de bochel.

— Houd nu eens uw wafel! gebood Reepmaker. Ge denkt, dat ge altijd geestig zijt met al uw flauwe brabbeltaal, maar ge verveelt ons al lang.

— Tot hij eens met zijn bult omlaag aan een boom opgehangen wordt, zei Tode. Want waarlijk, ge begint de kapitein te vervelen. Overal moet ge uw kromme neus insteken, u met alles bemoeien.

— Voor u zou ik geen woordje doen, moest het zover komen, dreigde Reepmaker. En tot Michiel voegde hij er bij:

— Wat wildet ge zeggen, toen die klappei er weer wat tussen moest zaaien?

— Och, een oude, vage herinnering kwam er bij mij op, toen Jan de Zot spottend zei: dat men van 't ene in 't andere komt. Ik was de oudste van de drie jongens, toen vader stierf. 'k Moest zeggen, zoals 't is, mijn ouders hadden met eerlijk te werken altijd de kost verdiend. Toen vader begraven was, zat moeder te wenen bij de uitgedoofde haard: wij ook krijsten, eensdeels van honger, want er was geen kruimel brood in de schapraai, anderdeels, omdat moeder zo'n verdriet had. Wat zou er van ons geworden?

Maar zie, de deur wordt geopend en Maan, de metsersbaas, treedt binnen. De goede kerel kreeg tranen in de ogen, toen hij onze ellende zag. Hij bleef geroerd staan, nam mij bij de hand en vroeg vriendelijk:

— Hoe oud zijt gij, kleine?

— Twaalf jaar, antwoordde ik.

— Ha, ge zijt een flinke gast. Ge zoudt voor moeder en de broers al kunnen werken.

— Gaarne, riep ik, want ja, ik had al willen werken om wat te verdienen, maar wie kon er zulk een knaapje gebruiken?

— Vrouw Roevers, hernam Maan, mag ik die jongen meenemen? Ik zal hem de stiel leren voor de kost en wat loon.

Ge kunt denken, dat moeder blijde was.

Ze bedankte de metserbaas wel honderd maal, maar Maan nam mij haastig mee.

Oh, hij was zo goed voor mij. En ik wist dat hij dikwijls brandstof, kleren, brood, spek naar moeder zond en aan anderen vroeg, om hetzelfde te doen.

Hij zorgde er ook voor, dat moeder werk kreeg, zodat de armoede verdween. Ik zelf werd in zijn huis behandeld als een eigen kind. Ik leerde wel mijn ambacht, en toen ik zestien jaar was, verdiende ik al een goed weekloon, zodat we thuis er geheel bovenop waren.

Ik had kameraden en liet me verleiden naar de herbergen te gaan, ofschoon mijn baas er mij steeds voor waarschuwde.

— Oh, die brave Maan! riep Jan de Zot, die zijn babbelen niet

langer kon bedwingen; die deftige vent verbood u naar de herberg te gaan, maar hij dronk thuis zeker gehele kruiken.

— Smijt hem buiten! riep Reepmaker.

IJzeren Simon greep de bochel vast en zette hem onzacht aan de deur.

— En toch had baas Maan gelijk, vervolgde de stervende. 't Deugde in de herbergen niet. Ik maakte schuld hoe langer hoe meer, en eindelijk zat ik er zo diep in, dat het mij niet meer mogelijk was ook maar een vierde deel te betalen.

— Ge maaktet u daar toch geen zwaar hoofd over zeker? vroeg Tode lachend.

— Als ik al mijn herbergschuld moest betalen, mocht ik nog wel drie levens hebben, spotte Brandijzer.

— Maar mijn schuldeisers dreigden mij met 't gerecht! her-nam Michiel. En ik werd benauwd en zocht naar een middel om aan geld te geraken. Toen bedreef ik mijn eerste misdaad. Thuis was er geen geld te veel en al had moeder nog wat gespaard, genoeg om het vierde deel mijner schuld te voldoen, bezat ze toch in geen geval. Ik moest dus wat anders bedenken.

Baas Maan, die mij geheel vertrouwde, had niet geschroomd zijn geld weg te sluiten in mijn tegenwoordigheid, als er een rekening betaald werd. Ik wist dus, dat de kas in zijn kamer veel goud bevatte. Een stapeltje, dacht ik, en ik ben uit mijn nesten.

Ach! als ik alles aan mijn meester bekend had, hij zou alles vereffend en mij vergiffenis geschonken hebben. Doch valse schaamte weerhield me. Ik zou het dus stelen, roven van de man, die ons zoveel goed gedaan had, die ons uit de ellende redde, voor de hongerdood bewaarde, mij als zijn kind beschouwde.

Ik sliep toen weer thuis, omdat moeder gaarne een verdediger had, daar de tijd niet al te veilig was.

Op zekere donkere herfstnacht besloot ik het stuk te verrichten. Ik kroop door het vensterke van mijn slaapkamer.

Het waaide verschrikkelijk en de regen viel bij stromen neer. Te beter, dacht ik, mijn voetstappen zullen uitgewist worden. Wel-dra stond ik voor het huis van mijn baas. Ik bezat een sleutel van de werkplaats, daar ik 's morgens wel eens vroeger begon, om meer te verdienen. En zoals ik u zei, mijn meester vertrouwde mij als zijn zoon.

Zonder de minste moeite kwam ik dus in de werkplaats. De deur die naar de keuken voerde was niet gesloten. Immers, 's avonds was ik het laatst weggegaan en daar ik altijd de vrouw goede avond wenste, ging ik door de keuken en de woonkamer. Gewoonlijk sloot ik dan de bedoelde deur, maar die avond vergat ik het opzettelijk.

Van de keuken kwam ik gemakkelijk in de woonkamer, maar verschoof toen een stoel, wat nogal gerucht verwekte. Angstig kroop ik achter de deur, en luisterde, doch alles bleef stil.

Met een beitel brak ik de kas open. 't Gelukte na enige moeite. Ik deed dat werk zo stil mogelijk, maar geheel geruisloos kon ik het toch niet.

In alle geval, ik moest de baas gewekt hebben. Hij kwam in de kamer met een brandende lamp en zag mij.

— Wat doet ge daar? vroeg hij ontsteld. Beloont ge me zo?

Ik was ontdekt; het gerecht, de gevangenis, dat alles kwam me onmiddellijk voor de geest en aangezet door duivelse woede, greep ik een stoel en sloeg de man neer. Hij viel met verbrijzelde schedel.

Dan vluchtte ik verschrikt heen, snelde naar huis, klom door het venster en legde mij te bed. Die nacht kon ik nimmer vergeten. Ik maakte allerlei plannen en besloot ten laatste toch te blijven. De metser had mijn naam niet genoemd; zijn vrouw wist niet wie de moordenaar was. Er liep veel slecht volk, waarom zou men dus mij als de schuldige aanwijzen? Mijn voetstappen moesten uitgewist zijn.

En ik bleef. Weldra hoorde ik, dat het dorp in rep en roer stond. De vrouw had ongetwijfeld om hulp geroepen. Spoedig werd er ook op onze deur geklopt. Ik sprong uit mijn bed en riep:

— Wie is daar?

— Rap, rap, schreeuwde men buiten, Maan is vermoord!

Ik snelde met het volk mee en hield me bedroefd en wanhopig. Met enige mannen doorzocht ik het huis.

't Gerecht deed een streng onderzoek.

Maar niemand vatte vermoeden tegen mij op. Ik huichelde tot het laatste toe. Ik ging achter de kist bij de begrafenis, weende in de kerk en bij het graf, vertroostte de weduwe.

Maar ik had toch geen ogenblik rust en ik zocht naar een gelegenheid om het dorp te verlaten.

Deze kwam; de vrouw besloot de zaak over te doen, ik zei, dat ik op deze parochie niet onder een nieuwe baas kon werken, dat ik Maan niet vergeten kon.

Kortom, ik vertrok en de dorpelingen beweerden, dat ik een dankbare jongeling was, daar ik mijn vermoorde meester zo beminde. Ik vertelde aan mijn moeder, dat ik naar Gent trok en daar werk zou zoeken.

Ik bleef dan ook enige jaren in de stad. Intussen stierf mijn moeder. Ik was nog niet gerust, want werd voortdurend herinnerd aan mijn misdaad. In die omstandigheden ontmoette ik mijn kozijn. Wij gingen er samen van door. De rest weet ge. In de omtrek van Oudenaarde vermoordden we een brouwer. De moord werd niet ontdekt. Spoedig had ik genoeg van ons zwerversleven. Ik keerde naar Gent terug, werd bediende in een herberg, dan huisknecht bij mevrouw Lefevre, die ik schandelijk verried.

— Gaat ge braaf worden? spotte Brandijzer.

— 'k Wilde dat ik het altijd geweest ware! Ik zou rustiger sterven.

— Muizenissen, niets dan muizenissen, zei Tode. Gij hebt als rover geleefd, ge moet als rover sterven.

Deze vreselijke woorden werden niet op gelach onthaald.

Sommige bandieten staarden voor zich.

Schouwden ze in 't verleden of vroegen ze wat de toekomst brengen zou?

— Ja, hernam de lijder, rustiger sterven. Maar nu...

En hij sloeg zijn handen voor de ogen. Tranen leekten door zijn vingers.

— Braaf opgevoed... snikte hij... en nu... stervende als een moordenaar. Ach, barmhartige God... vergiffenis.

— Zwijgen, riep Brandijzer. Wij hebben hier geen priesters nodig. Ik hoor u al aankomen. Ge zoudt zo'n babbelaar willen, niet waar?

— Ach..., barstte de kranke uit, en hij richtte zich half op, met een gelaat dat hevige angst, schrikkelijke wanhoop tekende... ach! nu zie ik het weer.

En hij staarde met wijde ogen voor zich.

— Ha, hij ziet weer de soldaten, het gerecht! riep Brandijzer.

— Erger nog, erger.... kreet Michiel. Ach God, deernis, deernis!

Hij kreeg een aanval van hevige vertwijfeling, sloeg met de armen, schopte met de voeten en tierde:

— Weg, weg! Ik durf niet sterven! Weg, ach, deernis, folter mij niet, ik heb berouw!

Dan barstte hij in tranen uit. Het geweën bedaarde hem wat. De rovers sidderden.

Ja, zij die koelbloedig hun naasten om 't leven brachten en zich over hun wreedheid beroemden, ze sidderden bij dit sterfbed.

Vol angst wendden ze de ogen af en toch ieder maal moesten ze weer naar hun makker blikken. Niet durven zien en toch moeten zien!

Een vreselijk sterfbed!

Was dat een medemens, die daar lag op dat ellendig leger, de magere handen boven 't groezelig grauwe deksel, het lichaam heftig schuddend bij iedere schorre kuch, de ogen, flikkerend van een onnatuurlijk vuur, in dat verwrongen gelaat?

Hoe diep kan het schepsel Gods vallen, als hij de slechte weg betreedt, zich overgeeft aan de boosheid, alle wetten met de voeten treedt, toeeft aan alle kwade hartstochten.

Wat komt er dan van de mens? Hij, die daar neerlag, gaf een antwoord op die vraag, een schrikkelijk antwoord, dat zelfs zijn woeste gezellen verstonden!

— Verdoemd, 'k ben verdoemd! riep de stervende. Voor eeuwig...

— Gaat hij dan nooit zwijgen! kreet Brandijzer opspringende,

en met grote passen de hut op en neer gaande en eindelijk dit toneel ontvluchtende.

— Kalm, kalm, zei Reepmaker, zelf diep ontroerd.

't Was alle troost die hij geven kon, omdat hij zelf een bedorven, een ellendige snoodaard was, omdat ook hem zulk een sterfbed of nog iets ergers te wachten stond.

Kalm, kalm! Hoe kon Michiel kalm zijn als de wroeging hem verbeerde?

Niemand in deze hut was kalm, al wilde hij ook zijn ontroering achter onverschilligheid verbergen.

— Bidt, bidt, smeekte Michiel, bidt voor mij.

Maar wie kon er hier bidden? Bidden in een oord, waar alleen gevloekt en gezwetst werd!

De bandieten verlieten de hut: alleen Reepmaker bleef waar hij was.

— Kent ge dan geen gebed? vroeg Michiel wanhopig. Herinnert ge u dan geen enkel woord meer?

— Denk zelf eens na, kalm en op uw gemak, antwoordde zijn makker.

De lijder lag enige ogenblikken stil.

— Ik heb 't gevonden, sprak hij blijde, en met vaste stem prevelde hij het Onze Vader.

Dit werkte bedarend op hem.

Eensklaps vloog de deur open.

— Denkt ge, dat ik een ganse bende laf wil zien worden, snauwde Jan De Lichte, want hij stormde binnen. De mannen lopen in 't bos met een gezicht als boetepaters. Wacht, ik zal u wat helpen!

En eer Reepmaker het verhinderen kon, had de wrede roverhoofdman de arme stervende gedood.

— Beul! kreet Reepmaker.

— Zwijg, of ik stoot u ook neer! Schaam u, ge zit daar als een gasthuisnon, als een kwezel die in haar gebedenboek prevelt. Let op, ik houd u in 't oog.

De Lichte verliet de hut.

— Hij is dood! riep hij zijn trawanten toe. Begraaft hem.

Weldra lag Michiel in zijn graf.

De avond viel en deze vreselijke dag liep ten einde.

— Reepmaker, fluisterde IJzeren Simon, kom eens mee, ik moet u even spreken.

— Wat is er? vroeg de geroepene, toen hij wat verder was.

— Volgt ge me? Ik weiger langer de baas te gehoorzamen. Ik vergeet uw klacht van deze namiddag niet. Willen we op ons eigen werken?

— Top! Ik ga mee.

— We zullen Schaepdrijver ook vragen.

— Goed. Gedrieën zijn we sterk genoeg. De Lichte is een ellendige lafaard. Ik haat hem.

Een uur later meldde men aan De Lichte, dat Schaepdrijver, Reepmaker en IJzeren Simon de bende verlaten hadden.

De hoofdman gevoelde zich weer meester van de toestand.

— Welnu? vroeg hij op zegevierende toon. Wie had er deze middag gelijk? Dat is de bende dienen en voor haar veiligheid zorgen, nietwaar?

De mannen keken voor zich.

— Kameraden, hernam de overste, ik weet wat ik wil. Zo ik die laffe Michiel deze middag uit zijn lijden verlost had, waart ge niet zo verschrikt geweest. Met al zijn geleuter heeft hij veel kwaad gedaan. Ik voorzag het en wilde het verhinderen. Maar neen, 'k was een wreedaard en wat weet ik al. En die Reepmaker, die bluffer, hij is de eerste die ons verraadt!

— Ik weet waarom IJzeren Simon er van door getrokken is, viel Brandijzer in.

— Waarom dan?

— De dwaas is verliefd.

— Verliefd?

— Ja, op de dochter uit de «Engel», de herberg tussen Astene en Gent. Hij kan de deerne niet vergeten.

— Die zot wil dus voor een meid de bende in gevaar brengen, zei De Lichte schamper. Vroeger, ja, dan mochten we zo iets doen, toen waren we meester overal. En de ellendeling dacht aan het onschuldig meisje, dat nu in een klooster de wereld poogde te vergeten.

— 'k Heb hem dat ook gezegd, hernam Brandijzer.

— Makkers! riep De Lichte, ik moet noodzakelijk naar Oude-naarde. Voor 't ogenblik moet ik de drie verraders laten lopen.

— Uitgesteld is niet verloren! zei Jan de Zot.

— Zwijg als ik spreek. Ge laat uw tong te ver hangen, gebodde de kapitein. De drie lafaards, Simon, Schaepdrijver en Reepmaker zijn ter dood veroordeeld. Treft hen waar ge kunt! En nu, makkers, morgen avond ben ik terug. Houdt u stil, want 't is niet al te veilig heden en de zaak, die ik doordrijven zal, moet al onze ledigheid vergelden. Tot weerziens!

— Leve de kapitein! klonk het.

De aartsschelm verdween in zijn hut.

De rovers legden zich in de hut te slapen. Niemand gevoelde lust om te babbelen of te spotten.

De meesten dachten aan de jongeling, die niet ver in de groeve sluimerde. En menigeen kon de slaap niet vatten.

Weldra besteede De Lichte, gekleed als een edelman, een vurig paard en reed heen.

JAN DE LICHTEN IN DE KLEM.

De drie gezellen, Schaepdrijver, Reepmaker en IJzeren Simon trokken het bos dieper in.

— 't Is goed weer om te wandelen! Zie, de maan schijnt heerlijk. Ik gevoel me zo vrij, nu we van die baasspeler verlost zijn, snapte Schaepdrijver.

— En wat nu? vroeg Reepmaker.

— O, dat is gemakkelijk genoeg, sprak IJzeren Simon. We werken gedrieën. Al wat we roven verdelen we. Zijt ge tevreden?

— Ja, antwoordden de anderen.

Babbelend dwaalden ze rond.

— Waar lopen wij nu eigenlijk naar toe? vroeg Schaepdrijver.

— Wel, viel Simon in, ik weet een goed adres.

— Waar? riepen de anderen snel.

— Te Astene.

— 't Is aan de achterdeur, spotte Reepmaker.

— Zijt ge vervaard van gaan?

— Neen, neen, maar hebt ge geld?

— Geen duit!

— En gij, Schaepdrijver?

— Keer mijn zakken om en als ge iets vindt, dat op geld gelijk, moogt ge me levend villen.

— 't Zou een schoon begin zijn voor ons verbond, merkte Reepmaker lachend op. Vannacht kunnen we te Astene niet meer zijn. Waar zullen we morgen van leven?

— Maakt ge u zelf nu al bezorgd? vroeg Brandijzer. Kunnen we deze nacht niet meer te Astene zijn? In twee uur bereiken we Oudenaarde. Dan is het elf uur. Stappen we nog vier uur, we staan voor de herberg en om drie uur 's nachts is 't nog niet te laat om een slagje te slaan.

— 't Zou mogelijk zijn. Welnu, vooruit! En wellicht ontmoeten we nog iets langs de baan.

Het drietal stapte gezwind voort. Een ruime tijd later zei Simon:

— Mij dunkt, dat ik iets hoor.

— Een takje dat kraakt zeker, spotte Schaepdrijver.

— Of een nachtuil! voegde de derde er bij.

— Neen, neen, ik zou me schromelijk moeten bedriegen als er geen ruiter nadert.

— Zo laat, zei Schaepdrijver ongelovig.

— En in 't bos? sprak Reepmaker.

— Vooruit, we moeten ons verschuilen. Ge weet, ik ben fijn van gehoor. Er komt een paard.

— En dus ook een man, hernam Reepmaker.

— En voorzeker ook geld, zei Schaepdrijver.

— Wie weet, een goede handgift.

Van achter een boom bespieden de drie rovers de ruiter.

— Een edelman, zei Reepmaker.

— Die laten we zo niet door, sprak Simon.

Het drietal sprong naar voren met geladen pistool.

Reepmaker greep het paard bij de teugel, de anderen richtten hun wapen op de berijder. Ze herkenden hem bij 't maanlicht.

— Wat doet ge hier? riep Jan De Lichte, de aanvallers eveneens herkende.

Hij wilde zich kloek houden, al ontstelde hij hevig. En daarom ging hij voort op bevelende toon:

— Weet ge dan niet, dat ik verboden heb onze hut te verlaten? Keert terug. Keert terug, rap!

— Ge hebt niemendal te verbieden noch te gebieden, zei Reepmaker.

De rovers trokken hun kapitein van zijn paard.

— Niets te zeggen hier! hernam Reepmaker. Deze middag heb ik u verwittigd, dat we ons niet als onnozele kinderen laten behandelen. En toch hebt ge weer gedreigd. Wij zijn geen leden meer van de bende; we zijn nu baanstropers, die voor eigen rekening werken en daarom zeggen we tot u:

— Uw geld of uw leven!

Jan De Lichte was woedend. Maar wat vermocht hij tegen het drietal? Hij nam zijn toevlucht tot list en dacht aan hetgeen Brandijzer van de dochter uit «De Engel» vertelde.

— Wel, Simon, zo sprak hij vriendelijk, zijt ge mij ook ontrouw geworden? Ja, ik weet wel waarom, ik ken uw hartsgeheim. Was ik dan zo onredelijk, man, dat ge me daar niet eens over wildet spreken? Ik was toch niet gewoon u van mij te jagen, als ge iets kwaamt vragen. Ge hebt u laten opmaken. Allo, makker, keer naar de bende terug, morgen zullen we samen eens over «De Engel» klappen.

— Oh, gij onnozel schaaap! antwoordde Simon kwaad, omdat zijn geheim geopenbaard was. Denkt ge me nu met schone woorden te paaien? Naar de bende teruggaan en wachten op u? Ja, om te varen, zoals Michiel deze noen, of Pier en Triene. Rap, vriend Jan, ge hebt lang genoeg voor baas gespeeld, rap uw geld of morgen is de bende haar kapitein kwijt. Ge zijt in onze macht.

— Mijn geld! siste De Lichte. Neen, nooit!

— Ha, ik moet het middel aanwenden, dat Jan De Lichte vroeger placht te gebruiken tegenover onwillige boeren, spotte Reepmaker. En hij toonde zijn dolk.

De Lichte, ziende dat hij hier moest gehoorzamen, sprak:

— Laat mijn arm los, ik zal u dan tevreden stellen.

— Ha, ge zingt al een ander liedje, zoals ge dan tegen de boeren zeidet, hernam Reepmaker. Maar uw arm loslaten, neen, makker, dat niet. Simon en Schaepdrijver zullen u stevig vasthouden, ik zal uw paard aan een boom binden en dan uw zakken eens afvoelen.

De Lichte wilde zich verzetten, maar de wapens hielden hem in bedwang. Reepmaker tastte zijn slachtoffer af.

— Ha, mompelde hij, deze beurs schijnt nog al gevuld. Neen, de brave kapitein hield nooit een duit achter, zoals hij ons deze noen verzekerde. Och arme, hij was zo eerlijk, doodeerlijk. En deze wapens kunnen we ook goed gebruiken, en het paard niet minder. Jongens, onze handgift is goed. We zullen voorspoedig zijn. 't Is wel, we zijn tevreden.

— Nog een poets! riep IJzeren Simon. We moeten de hoogmoedige dwaas ook een lesje geven. Kom, vriendje, laten we u die fijne frak uittrekken. Reepmaker, bij de eerste weerstand, jaagt ge hem een boontje door zijn kop, hoort ge!

De roverhoofdman kende zijn trawanten wel genoeg om te weten, dat dit geen loze bedreiging was.

Hij liet zich gewillig van zijn frak ontdoen.

— En nu, vervolgde Simon, zijt ge vrij. De groeten aan de benedeleden. Ge hebt honderd tellen om u voort te maken.

Gehoond, diep beschaamd, maar gloeiende van wraaklust maakte Jan De Lichte zich uit de voeten.

Lachende bestegen de drie mannen het paard.

— 't Is sterk genoeg, meende Simon. Nu zullen we spoedig te Astene zijn. Voort, Bles, ja, ja, ik ken u nog wel.

— Wie had dat voorzien? zei Reepmaker, het uitschaterend van pret. De baas door ons bestolen en wij hier op zijn paard.

— Ik zou hem willen zien, als hij daar bij zijn mannen toekomt, sprak Schaepdrijver. Wat zal hij kwaad zijn!

— Kwaad, herhaalde Simon. Neen, man, razend, zot van woe-de. Een wild beest gelijkt hij op dit ogenblik. Ik ken die vlagen wel.

De schelmen reden snel voort.

Jan De Lichte keerde naar zijn mannen terug.

Waarlijk, IJzeren Simon had goed geraden. De kapitein geleeek een wild beest. Hij wekte zijn trawanten en riep hen toe:

— Hier staat uw kapitein, beroofd, uitgekleeft door de verraders, welke ons ontvlucht zijn!

Een kreet van toorn rees uit die schurkentroep.

In korte woorden verhaalde de hoofdman zijn wedervaren.

— Ter dood, ter dood! huilden de rovers.

— Ik moet, kost wat kost, morgen vroeg te Oudenaarde zijn! hernam de kapitein. Maar dan ondernemen we onze wraaktocht. Ieder hoekje van 't land zullen we afspeuren, om de ellendige lafaards te

vinden en te straffen. Ze zullen hun verraad duur bekopen.

De Lichte keerde in zijn hut terug.

Hij had een ruime voorraad van klederen en weldra was hij weer onberispelijk als een edelman gekleed.

— Tot wederziens, sprak hij. En houdt u gereed voor morgenavond.

— Leve onze kapitein! klonk de afscheidsgroet.

Tegen een uur kwamen Schaepdrijver, Reepmaker en Simon te Astene aan.

— We zullen ons paard aan een boom binden en dan op verkenning uitgaan, zei Simon.

— Wacht eens wat, viel Reepmaker in. We handelen veel te haastig. Ik heb eens goed nagedacht.

— Wat is er nu weer? vroeg Simon op een toon van teleurstelling.

— «De Engel», hernam Reepmaker, is een herberg, er kunnen gasten zijn. En om nu onvoorbereid daar binnen te dringen, vind ik zeer gevaarlijk. We hebben thans een beurs duiten. We zullen morgen liever dat paard te Gent verkopen en dan tegen de avond naar hier terug keren. Alvorens de aanslag te plegen, onderzoeken we of er geen onraad is. Wat denkt ge er van, Schaepdrijver?

— Wel, ik vind dat plan uitmuntend.

— Maar er is nooit volk in «De Engel»! verzekerde Simon.

— Ge kunt niet weten, hernam Reepmaker. Ja, Simon, beste vriend, ik doorzie uw plan wel. Ik heb die woorden van De Lichte verstaan. Ge zijt verliefd op de herbergdochter. Maar, manneke, ge moet dat uit uw kop zetten. Wat kunnen wij nu met een onwillige vrouw doen? Haar meesleuren als we moeten vluchten? Gaat ge u nu door die deerne laten gevangen nemen?

— We zullen morgen eens verder spreken, gromde Simon ontevreden.

— Welja, laten we nu een plaatsje zoeken om wat te slapen. We hebben hier de bende niet te vrezen.

ACHT EN DERTIGSTE HOOFDSTUK.

IN «DE ENGEL».

't Was daags na de avond waarop Jan De Lichte door zijn eigen mannen beroofd was geworden.

De namiddag was reeds ver verstreken toen een jong meisje haastig de stad Deinze verliet en de grote Gentse baan insloeg.

— Wel, Rika, sprak een jonkman, die haar snel achterna gestapt en weldra ingehaald had, 't is of ge vleugels hebt... Ik mag u toch wel een eindje vergezellen?

LEES IN DIT NUMMER HET VERVOLG VAN JAN DE LICHTTE.

Nr 24

EERSTE JAARGANG

16 MAART 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ

en zijn zwarte Roverbende

VLAAMSE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

JAN DE LICHTE

gevolgd
door

ABEL POLLET

VLAAMSCHE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ
EN ZIJN ZWARTE ROOVERBENDE

gevolgd door

ABEL POLLET
EN DE BENDE VAN HAZEBROEK

INHOUDSTAFEL

Jan De Lichte

	Blz.
Jan De Lichte	3
De samenzwering	6
Baru	11
De bevrijding	14
Weg met den kapitein	19
Het eerste proefstuk	26
De samenkomst	31
De berechting	39
Het tweede proefstuk	41
Het bezoek bij den pastoor	44
De aanslag op de postkoets	47
Het geheim	53
Nieuwe plannen	57
De aanval van Jan De Lichte	60
De verloofde	67
Weer bij Livina	71
De bruid van den roover	74
Arme Frans!	79
Teruggevonden	85
De baanstroopers	88
Het bezoek bij den baron	93
De bruiloft	101
De aanslag bij den maalter	107
De bruid	112
Het gestoorde huwelijksplan	115
Nieuwe schelmerijen	118
De uitvoering	123
Mulder Van Lierde	129
Verraden	135
Een sterfbed	140
Een oud bekende	143
Te Nazareth	148
De trouwelooze dienstknecht	154
Een klein woordje geschiedenis	158
Verdeeldheid	164
Jan De Lichte in de klem	170
In « Den Engel »	172
De aanslag op de herberg	176
Te Oudenaerde	183
Een helsch plan	186
Bij de Zigeuners	190
Twee aanslagen	193
Twee schelmen	197
Op 't Wolvenhol	202
Booze voorgevoelens	206
De kinderroof	210
Opzoekingen	213
Aan het ziekbed	218
In « De Duif »	220
Van Meerdal en Dick	225
Te Brussel	231
De misdaad ontmaskerd	236
De zieke	239
De pijnbank	240
De Zinnelooze	245
Gevonden!	252
Verder onderzoek	252
Thuis	256
Schrik	261
De kinderbeul	263
In de val	267
De schaking	271
Het gezin van Elza	276
Een onaangenaam bezoek	278
Een ongeluk	280

	Blz.
LXVI De geschaakte	282
LXVII Een misdadig plan	283
LXVIII De schipbreuk	286
LXIX De zeeschuimer	288
LXX Het bewijs van den schurk	293
LXXI Een monster	295
LXXII Martha en Alfred	297
LXXIII De ontvluchting	301
LXXIV Nog Martha en Alfred	303
LXXV Naar 't gerecht	307
LXXVI Alfred's belofte	310
LXXVII De moordpoging	312
LXXVIII Blankenberge	317
LXXIX Beschipdag	318
LXXX Kasper, de Zeebeer	321
LXXXI Een kort gevecht	323
LXXXII De Roeschaard	326
LXXXIII 't Gestoorde feest	329
LXXXIV De schipbreuk	331
LXXXV Zielenadel en snoodheid	334
LXXXVI De doodgewaande	337
LXXXVII Op zoek	339
LXXXVIII De zeeschuimers aan 't werk	341
LXXXIX 't Gerecht	344
XC De Ronselaars	346
XCI Gevangen	348
XCH Jacques' list	351
XCHH Naar Vlaanderen terug	354
XCIV Naar de hut	356
XCV Een drama	359
XCVI Weer op « Zorgvliet »	362
XCVII Een zonderlinge ontmoeting	364
XCVIII Een smartelijk wederzien	366
XCIX De oude Huysman	368
C In de kroeg van Slina	371
CI De wraak van Rolf en Jacques	374
CII De vergadering te Wenduine	376
CIII Naar 't heksenduip	379
CIV De vliegende Hollander	383
CV De bijeenkomst	391
CVI De zaken	394
CVII De Huysman's	397
CVIII Ontmaskerd	399
CIX Te Wenduine	402
CX Marie en Peter	403
CXI Vereenigd	404
CXII Iets over smokkelen	404
CXIII Rond Thielt	413
CXIV Verdwaald	414
CXV Ieder op zijn eigen	421
CXVI Rond Eekloo	424
CXVII Nieuws	428
CXVIII Wraak en verzoening	432
CXIX Naar de bende terug	438
CXX Rond Deinze	441
CXXI De poets	446
CXXII In « Den Katuil »	450
CXXIII In 't gevang	454
CXXIV IJzeren Simon	457
CXXV Ontsnapt	458
CXXVI Een bezwaard geweten	462
CXXVII Smartelijk wederzien	466
CXXVIII Een ernstige waarschuwing	469
CXXIX Nog de Zigeuners	473
CXXX Te Mechelen	477
CXXXI Het plan	480
CXXXII Een zonderling	485
CXXXIII De vergadering	489